

יבית אומר

עלון שבועי לכבודו של רבנו הגדול
מרן רבי **עובדיה יוסף** זצוק"ל

ערב חג הסוכות

תשרי תשפ"ז

גיליון מס' 617

דבר העורך הרב יצחק בר זכאי

חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים.... ושמחת בחגך (ט"ז, י"ד)

לא מעט פסוקים נאמרו על השמחה:

"עבדו את ה' בשמחה" "שמחו בה' וגילו צדיקים",

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלוהיך בשמחה"

אך בחג הסוכות נצטוונו לשמוח – "ושמחת בחגיך"

ובגמ' ירושלמי (סוטה ט') נאמר: בראשונה כל צרה שהיתה

באה על הציבור היו פוסקים שמחה כנגדה, ללמדנו שיש בכח השמחה

להגן מן הפורענות ולסלק את היסורין.

אך נידמה שהשאלה המתבקשת היא איך מגיעים לשמחה?

מי לא מחפש את הדרך אל השמחה?

שאלה זו נשאלה ע"י תלמידיו של הרב יחזקאל לוינשטיין זצ"ל

וכך השיב להם: בגמ' ברכות י"ז נאמר: מרגלה בפומיה דרבנן דיבנה

(שגור בפיהם של החכמים ביבנה) "אני בריה וחברי בריה,

אני מלאכתו בעיר והוא מלאכתו בשדה אני משכים למלאכתי

והוא משכים למלאכתו,

כשם שהוא אינו מתגדר במלאכתו, כך אני איני מתגדר במלאכתי כלומר

– "אחד לא היה מקנא בחברו העוסק במלאכה"

שורש העצבות וחוסר השמחה – זה מחמת קנאה

מי שחושב שלשני טוב יותר, זה מה שלוקח ממנו את השמחה,

אך מי שמפנים לעצמו שמה שיש לי זה הטוב ביותר בשבילו,

הרי שהוא מקבל רוגע ושמחה,

היסוד לשמחה הוא להיות שבע רצון ממה שיש לך,

כך השיב הרב לוינשטיין לתלמידיו.

על הפסוק ושמחתם בכל משלח ידיכם (י"ב, ז')

כתב הספורנו: "כי אז תצליחו את דרכיכם"

לדבריו יש כאן הבטחה למי שחי בשמחה - כי ההצלחה תאיר לו פנים.

שבת שלום

וחג שמח!

שעון קיץ:

שקיעת החמה - 18:35

נץ החמה - 6:29

10"ז ק"ש: מג"א - 8:50 הגר"א - 9:27

סוף זמן תפילה: הגר"א - 10:28

צאת שבת - 19:06

זמן ר"ת במוצ"ש - 19:50

הזמנים הם לפי אופק ירושלים

פנינים מתורתו על פרישת השבוע

בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות (ויקרא ט"ז, ויקרא ט"ז)
ביאר מרן זיע"א: הנה כל ימי מועדי ישראל – ימי דינים הם (כמבואר
במשנה ר"ה טז.),

ובזכות האבות נגמר בהם הדין לטובה,

בחג הסוכות נדונים על המים, ובזכות אברהם אבינו גומל חסדים
טובים שאמר: יוקח נא מעט מים, נגמר דין המים לטובה.

ובפסח נידונים על תבואה, וכנגד זה יצחק אבינו שנאמר בו: וזרע יצחק
בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים ויברכהו ה', ואמרו
במדרש: שמכל זה הפריש מעשרות.

ובעצרת נידונים על האילן, ואילן ב' פעמים הוא גימטריא יעקב, והוא
התורה הקדושה שהיא אילן החיים, ועליה נאמר: מה נאה אילן זה, עץ
חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר, כי יעקב איש תם יושב
אהלים, אורך ימים בימינה, בשמאלה עושר וכבוד.

(מאור ישראל, דרושים עמ' ע"ז)

אלה מועדי ה' מקראי קודש (שם כ"ג, ד')

כתב מרן זיע"א: שש שעות עבדו ישראל את העגל (שנאמר: וירא העם
כי בשש משה – באו שש),

ולכן שבעת ימי חג הפסח, ושבעת ימי חג הסוכות, ויום עצרת – הרי ט"ו
ימים והם ש"ס (360) שעות, לבטל על ידם את השש שעות שעבדו ישראל
לעגל בביטול בשישים פעמים, ככל ביטול איסורים שהוא בשישים.

(מאור ישראל, דרושים עמ' ע"ח)

יערף כמטר לקחי (ל"ב, ב')

כתב מרן זיע"א: התורה משולה לטל ומטר, שעל האדם לעבד את
אדמתו, לחורשה, לנכש ולזרוע אותה, ואז המטר מרווה אותה ומצמיח
אותה בבחינת ויוצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים,
אבל אם ניח שדהו עם הקוצים והברקנים, ויצפה למטר שישקה אותה,
הרי שדה זו תצמיח לו קוצים ודרדרים.

כך על האדם – תחילה עליו לעבד את אדמתו ולתקן את מעשיו,
ואז יזכה לכתרה של תורה,

וכיוצא בזה כתב המאירי (משלי כ"ד, ל"ב): שעל האדם להכין את לבבו
ליראה את ה', ושהוא מתכוון ללמוד על מנת לקיים, כי לא המדרש
עיקר אלא המעשה, ואז התורה אשר תבוא בקרבו תפעל בו את פעולתה
לקדושה וטהרה, ומה שאין כן ללא יראת אלוהים – לא תועיל התורה
כלום, ועליו נאמר (משלי י"ז, ט"ז): למה זה מחיר ביד כסיל לקנות
חכמה ולב אין.

(מאור ישראל, דרושים עמ' קס"ט)

יצרנהו כאישון עינו (ל"ב, ו')

כתב מרן זיע"א: הנה נאמר בשיר השירים: לבבתיני אחותי כלה,
לבבתיני באחת מעיניך – הקב"ה אומר לכנסת ישראל:

לבבתיני – אהבת אותי בכל לבבך, בעת שאמרו נעשה ונשמע,
וכנסת ישראל נקראת כלה, וכמו שנאמר (ישעיה ס"ב, ה'): ומשוש חתן
על כלה ישיש עליך אלוהיך.

אבל (יש להבין) מה זה שאמר הקב"ה לישראל: לבבתיני באחת מעיניך,
והרי חתן שיאמר כן לכלתו, הרי הוא פוגע בה, והרי זה כאילו אומר לה
שהיא בעלת מום בעין אחת.

ונראה שהכוונה היא כאדם שצד צבי, וחפץ לקלוע למטרה, הרי הוא
עוצם עין אחת כדי לרכז את כל חוש הראיה בעין הפקוחה, כדי לקלוע
במטרה, כך ישראל – ירכוז את כל אהבתם להקב"ה בריכוז האפשרי,
מאהבת ה' וחיבתו.

(מאור ישראל, דרושים עמ' קע"ד)

חידודי ידע

1. **אדם יושב** ולומד גמרא ואנו פוסקים לו: את דברי הגמ' מותר לך לקרוא, ואת דברי רש"י ותוס' אסור לך לקרוא – הכיצד?
2. **למי מהאמוראים** הקדושים היתה שלשלת שחקוק בה שם המפורש, ובאמצעותה יכל לברר אם הבעל דין חייב בשבועה?
3. **מי** מגדולי האחרונים שיבת את אימו, שהאכילה אותו בלחם צר, על אף שיכלה לגדלם כבן מלכים?
4. **על מי** כתב הרמב"ם שליבו היתה מבעית בתלמוד?
5. **את מי** שיבת הריב"ש "שהיה בקי בשלושה סדרים"?
6. **את מי** מכנה הבית יוסף א. אורו של עולם. ב. הארי הגדול?
7. **איך הבחין** רבי יהודה אסאד זצ"ל על יהודי שלא הניח תפילין באותו יום?
8. **מי יזכה** לתלמוד בשיבתו של אהרון הכהן לעתיד לבוא?
9. **האם קים קשר** בין שמות ארבעה חלקי השולחן ערוך, למספר הסימנים שיש בשולחן ערוך?

תשובות

1. **אדם היושב** בביתו בשבת ולומד גמרא, ומאחר והיה חשוך קצת הצליח לקרוא את אותיות הגמ' ולא את האותיות הקטנות של רש"י ותוספות, ובא גוי והדליק את האור בשבילו.
- מותר להנות מאותו האור רק ממה שיכל לקרוא ללא הדלקתו – את הגמ', אך לא לקרוא את אותיות הקטנות של רש"י ותוס',
2. **מובא בשיטה מקובצת** (נדרים כ"ה) שלרבה היתה שלשלת מיוחדת שחקוק בה שם המפורש וכל הנשבע לשקר לא היה יכול לגעת בראש השלשלת, ומי שנשבע באמת יכל לגעת?
3. **כתב רבי משה** חאגיז זצ"ל בספר משנת החכמים: ועל טוב תיזכר אימי מורתי, כי נותרתי יתום כבן י"ג שנה (ואבי השאיר ממון רב) אך אימי היתה מאכלת אותי **לחם צר** כדי שלא אתרגל בגרגרנות כשאר הילדים, **והיא שעמדה לי**, כי אע"פ שבאתי בימים לא הצר לי רוב רוע המאכלים.
4. **בהקדמה** לפרוש המשניות כותב הרמב"ם **על רבו הר"י מיגש**: לב האיש ההוא מבעית בתלמוד למי שיתכחל בדבריו ועומק שכלו בעיניו, עד אשר כמעט נאמר בו וכמוהו לא היה לפניו מלך כמנהגו ודרכו.
5. **כתב הריב"ש** (שו"ת סי' שע"ה) על רבו הר"ן: מורנו הרב הגדול רבינו ניסים בקי בשלושה סדרים וכאילו מונחים בכיסא, ודעתו רחבה מיני ים, ושכלו זך וישר... ואין להשוות כולם לפניו כקליפת השום וגרגיר שומשום.
6. **א. את הרשב"א** (ב"י יו"ד ק"ה) ב. את רבינו יצחק די ליאון (ב"י אוה"ח כ"ז)
7. **פעם נכנס** אל הרב עובר אורח והרב ריגז עליו שלא הניח תפילין באותו יום ושילח אותו מפניו ואכן הודה שלא הניח תפילין, לפליאת הנוכחים הסביר הרב כי יהודי המניח תפילין רואים שמחה על פניו ועל אותו יהודי לא ראיתי את השמחה.
8. **כתב בספר חרדים** (פ"ח) אוהבי שלום הם מתלמידיו של אהרן, וכתב בזוהר ששיבתו של אהרן בגן עדן נקרא **מתיבתא דרחימותא** – ישיבה של אוהבי שלום, ומי שעושה כארון יושב בשיבתו.
9. **רמז נפלא** מובא בספרים: סימני השולחן ערוך הם 1705, והם בדיוק אותה הגימטריה של שמות ארבעה חלקי השו"ע, אורח חיים, יורה דעה, אבן העזר, חושן משפט! כך שבשמות החלקים הללו נמצאים כל הסימנים הכלולים בתוכם.

מעשה רב

סיפר רבי יהודה נקי שליט"א:
בסוכות שנת התשס"א היה המצב הביטחוני מתוח מאד (ימי תחילת אנתיפדת אל – אקצה), ושאלתי את מרן זיע"א האם חייבים במצב הנוכחי לישון בסוכה?
והשיב מרן: תלוי היכן, ואף הוסיף שבשכונתו הר נוף בירושלים אין שום בעיה!
ושב שאלתי: מה יעשו תושבי שכונת נווה יעקב בירושלים, הרי היו יריות באיזור ההוא!
והשיב מרן זיע"א: גם הם ישנו בסוכה! ותוך כדי דיבור, הוסיף ואמר: כדאי הוא המצוה שתגן!
(מעין אומר ח"ג פרק ו' סימן כ"ה)

סיפר תלמידו של מרן בהיותו במצרים

משך כל שהותו של מרן שליט"א במצרים, הוא היה נתון למעקב צמוד של המודיעין המצרי, אשר חששו מאד מהרב הצעיר שבא מישראל, ידוע שהם אף ביקשו ממנו למסור את שיעוריו בשפה הערבית בלבד, אולם מרן סירב לכך בעקשנות רבה, והודיע כי את התורה הקדושה יש ללמד בדיוק בלשון ובשפה שבה היא נמסרה לעם ישראל.

לקראת חג הסוכות, הקים מרן סוכה על גג ביתו, והנה מלבד האושפיזין הפוקדים את בני ישראל בסוכותיהם, "זכה" מרן לביקור של אורחים בלתי רצויים, היו אלה אנשי המשטרה החשאית, הם דרשו במפגיע ממרן שיפרק את סוכתו לאלתר, חששם היה שהסוכה נועדה לשמש כאות וסימן למטוסי האויב הציוני... מרן כמוכן סרב לדבר.
בתוך כך, הודיעו למרן כי הסוכה נחשבת למבנה בלתי חוקי, אשר נבנה מבלי האישורים המתאימים, ומכיון שכך, עליו לפרק את הסוכה **בתוך שבועה ימים** או שמונה ימים לכל היותר...
(אוצרות סופרים, אות כ"ד)

כתב מרן זיע"א

מפני מה בליל הפסח שואלים "מה נשתנה", ואין שואלים מה נשתנה בחג הסוכות שהרי עוזבים בו דירת קבע מלאה כל טוב, ועוברים לדור בסוכת עראי של נסרים וקרשים?
והנראה שבחג הסוכות אין מה לשאול מה נשתנה, כי עם ישראל כבר רגילים בימי גלותם לנדוד ממקום למקום, לעזוב את ביתם ורכושם מדירות קבע, ללכת במקלם ובתרמילם במקל נדודים למצוא מקום מקלט, אולם לשבת על ידי שולחן מלא ברכת ה', בעושר ובשפע כמלך במסיבו, לזה לא הורגל עם ישראל,
ולכן הבן שואל דוקא בפסח "מה נשתנה".
(חזון עובדיה – הגדה של פסח עמ' כ')

כתב מרן זיע"א

גרי צדק חייבים במצות סוכה, שנאמר: כל "האזרח" בישראל – לרבות את הגרים.
ונראה שהוצרכו כאן לרבות את הגרים, אף על פי שבכל המצות הם בכלל ישראל, משום שהסוכה זכר לענני הכבוד, ובוהר הקדוש (כי תשא) מבואר שענני הכבוד היו מקיפים את ישראל בלבד, ולא את הערב רב, קא משמע לן שמכיון שקיבלו את התורה תתגייירו, חייבים אף הם בסוכה.

(חזון עובדיה סוכות עמ' קנ"א)

הטעם שמברכים "על נטילת לולב", ולא "על לקיחת לולב", כלשון הכתוב "ולקחתם לכם", נשאל על זה הרשב"א (שו"ת הרשב"א ח"א סימן קנ"ו),
והשיב: זו אינה שאלה, שאין מקפידים בלשון כל שאנו שומרים הענין, שאם כן שאל נא למה אנו אומרים: על נטילת לולב, ואין אנו אומרים: על נטילת כפות תמרים – כלשון הכתוב,
וכן במצות תפילין ושופר ובשאר כל המצות, אין הקפדה אלא רק על שמירת הענין ולא על הלשון...
ושב ראיתי להרב אליה רבה (סימן תרמ"ד סק"ג) שמצא בספר אמרכל שכתב, וז"ל: מה שמברכים: על **נטילת** לולב, ולא: על **לקיחת** לולב, כלשון הכתוב, יש לומר דהיינו טעמא כדי שלא לערב האותיות, כמו גבי המוציא, ע"כ. פירוש שבתיות "על לקיחת" יהיו שני למדין (אותיות ל') סמוכים, עי"ש.

והרב רבי דוד אבודרהם כתב שאומרים: על **נטילת** לולב, מלשון: **וינטלם** וינשאם, דהיינו הגבהתו למעלה, שמעלה ומוריד...
ושב ראיתי להרב הלבוש (סימן תרנ"א סעיף ז') שכתב כאמור, שלשון **ולקחתם** לכם יש בו משמעות לשון קנין, ואפילו אינו אוחזו בידו, אלא שקונה אותו באחד מן הקניינים, לפיכך תיקנו לומר לשון נטילה, שפירושו הוא שאוחזו בידו, ע"כ, ותאזרני שמחה.
(חזון עובדיה סוכות)

פינת ההלכה

הלכות סוכה

* **לכתחילה** טוב להיזהר **שלא להעמיד** הסוכה בדבר המקבל טומאה – וכגון להעמיד הסכך על גבי צנורות של ברזל, ולכן המעמיד סכך על גבי צנורות טוב שיתן נסר של עץ על גבי הצנורות מארבע רוחות הסוכה, באופן שהסכך ינתן על הנסר, ואז הוא מעמיד דמעמיד דשרי.

* **אשה או קטן** אעפ"י שהם פטורים ממצות הסוכה, מותרים לכתחילה לתת את הסכך על הסוכה.

* **כשתולה** את נוי הסוכה בסכך, צריך שיהיו צמודים לסכך ותלויים בתוך ארבעה טפחים (32 ס"מ), ולכן שרשרת של נייר צבעוני שתולים לנוי בסכך לכתחילה ראוי לתלותה בתוך ד' טפחים, **ובדיעבד** אם יורדת יותר מד' טפחים הסוכה כשרה.

* **בכל** שמונת ימי החג אסור ליהנות מעצי הסכך או הדפנות או הנוי שעשה לסוכה, וכן רמונים או ענבים ובקבוקי יין שתולים בסוכה, ונפלו בימי החג אסור להסתפק מהם (ובשבת ויו"ט הם מוקצה) ואם התנה עליהם מערב יו"ט ואמר "אני מתנה עליהם ליטלם מתי שארצה", מותרים באכילה והנאה.

* **דפנות הסוכה** מותר לעשותם מכל דבר העומד בפני הרוח, אבל **סדינים** אינם כשרים לדפנות, מפני שהיא מתנדנדת עם הרוח, ואפילו **בנדוד מעט** אינה חשובה מחיצה ואפילו אם **קושר היטב** את הסדינים בעמודי הסוכה בארבע רוחותיה **אין להתיר**.

* **מצות עשה** לאכול כזית פת בסוכה בלילה הראשון של חג הסוכות, ושיעור זה הוא כשלושים גרם, וצריך לאוכלו בתוך ארבע או חמש דקות, ובדיעבד אם אכלו בשעור 7 וחצי דקות יצא.

ולכתחילה נכון לאכול כששים גרם בתוך שיעור שמונה דקות, וכן יש להחמיר ולאכול בלי לפתן ובלי שום תערובת.

* **בכל ימי חג הסוכות** אסור לאכול **סעודת קבע** חוץ לסוכה – שהוא **שיעור 54 גרם** פת, ואז מברך גם כן לישב בסוכה, ופחות מכביצה מותר לכתחילה לאכול חוץ לסוכה.

* **האוכל עוגות** כשיעור יותר מ-54 גרם חייב לאכול בסוכה, אבל לא יברך לישב בסוכה אלא א"כ אוכל שיעור קביעת סעודה שמשקלם **162 גרם**, וכן האוכל תבשיל מחמשת מיני דגן כגון איטריות ואכל כשיעור **162 גרם** יש לו לברך לישב בסוכה, אבל אם **אינו קובע** סעודה עליו, אם אוכל **יותר מכביצה** (54 גרם) אעפ"י שחייב לאכול בסוכה **לא יברך** לישב בסוכה.

* **האוכל** מיני פירות או אורז או דגים או גבינה מן הדין פטור מן הסוכה.

* **אעפ"י שמותר** לאכול **אכילת עראי** חוץ לסוכה, מ"מ אם הוא אוכל סעודת קבע בסוכה אסור לו לשותות אפילו מים חוץ לסוכה וכן אם יש בפיו ממה שאכל בסעודתו בסוכה ויצא חוץ לסוכה, **אינו רשאי** לגמור אכילתו חוץ לסוכה, כיון שהכל בא מחמת סעודת הקבע.

* **הולכי דרכים** ביום לצורך **פרנסה** פטורים מן הסוכה ביום וחייבים בלילה, אבל **היוצאים לטייל** בימי חג הסוכות אינם רשאים להפקיע עצמם ממצות סוכה וחייבים לאכול בסוכה.

* **בכל ימי חג הסוכות** בזמן **שיש קידוש**, יש לברך לישב בסוכה בסוף הקידוש, ובזמן שאין קידוש יברך **לישב בסוכה** מעומד, ואז ישב ויברך **המוציא** על הפת.

* **מי ששכח** לברך לישב בסוכה קודם אכילת קבע שלו ונזכר בסיום סעודתו אפילו אם אינו אוכל אלא פירות לקנוח, או שותה משקה רשאי לברך לישב בסוכה כיון שהוא נמצא בהמשך סעודתו.

(חזון עובדיה, סוכות)

סיפור השבוע

הגרא"ב פינקל זצ"ל מספר, שידוע לו על מקרה של בחור שנהג במכונית, ויצא משכונת 'בית וגן' בירושלים, לכיוון מרכז העיר. בצומת היציאה מן השכונה, הוא פוגש באדם קשיש, המשרך את דרכו בכבדות ובקושי רב.

"לאן אתה צריך להגיע?", שאלו הבחור. הזקן השיב שצריך להגיע לרחוב פלוני, הנמצא בדיוק באותו איזור לשם נוסע הבחור.

הבחור העלה את הזקן לרכבו, ונסע לכיוון היעד. כשהגיע אל רחוב הסמוך ליעד, אמר הבחור לזקן: "הרחוב שאתה צריך להגיע אליו, נמצא כאן בסמוך, **ולכן אבקש שתדך כאן**, כי הכניסה עם הרכב עד לרחוב ההוא תאריך לי את הנסיעה בכמה דקות, וכיון שזמני מצומצם מאוד, אבקש שמכאן תמשיך קצת ברגל".

הישיש שומע את הדברים, ומבקש בכל זאת מהבחור "אנא תיקח אותי עד לכתובת אליה אני צריך להגיע, **כי ההליכה קשה עלי**".

למרבה הפלא הבחור מסרב, וטוען שוב שזמנו קצר... ושוב, הזקן מבקש, והבחור מסרב. הזקן ממשיך ומתחנן להסיע אותו עד ליעד, ומסביר "אם הייתי נוסע באוטובוס, גם אז הייתי מגיע עד לכתובת ההיא, ועל אחת כמה וכמה במונית...". אבל שוב הבחור נותר בסירובו המוחלט **ומתעקש שהזקן ירד דווקא כאן**.

הזקן ממשיך להתחנן ומה שקורה עכשיו הוא בבחינת הבלתי – ייאמן...

הבחור התרגש מאוד, וחמתו בערה בו, והוא נסע חזרה ל-- שכונת בית וגן, והוריד את הזקן בדיוק באותה צומת בה העלה לרכבו, ונסע לדרכו. נורא ואיום! (לא היה לו זמן להיכנס כמה רגעים לאותו רחוב, אך לחזור דקות ארוכות לבית וגן כן היה לו זמן...).

והנה, חלפו מספר חודשים, והבחור שהיה בתקופת שידוכין, נפגש כמה פגישות עם משודכת פלונית. הכל התנהל למישרין, והבחור והבחורה החליטו להתארס בשעה טובה.

בגלל המהירות שבה התנהלו העניינים, לא הספיקו הסבים והסבתות משני הצדדים להגיע ל'וורט'. המשפחות המחוננות סיכמו שמסיבת האירוסין תיערך ברוב פאר והדר בעוד יומיים, באולם פלוני.

והנה, הבחור היקר שלנו מגיע למסיבת אירוסיו, כשכולו זורח מאושר. הוא נכנס לאולם השמחה, לוחץ את ידי הקרובים, **ולפתע, כמעט נפל מתעלף...**

היה זה כאשר ניגש ללחוץ את ידיו של הסבא מצד אם הכלה. חשכו עיניו להיווכח, שהמדובר בלא אחר מאשר – **היהודי הזקן ההוא**, שעלה לרכבו בצומת היציאה מ'בית וגן'...

גם הסבא הכיר את הבחור החתן, ובו ברגע החל לצעוק כלפי חתנו, אבי הכלה: "תגיד לי אתה נורמאלי?! איזה חתן הינך לוקח לבתך?! **הרי מדובר בבחור מושחת שבמושחתים!!!**" ובו ברגע התבטל השידוך! הבחור החזיר את הזקן לביתו, ומן השמים סובבו שגם הוא יחזור בבושת פנים ובפחי נפש הביתה לאחר שהגיע למסיבת אירוסיו...

בסוכות תשבו – מתורתו של מרן זיע"א

נאמר בתורה: בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות, למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים, ופירשו חז"ל: שהם ענני כבוד שהקיפם הקב"ה לבל יכס שרב ושמם, ולכן כשיושב האדם בסוכה, טוב שיכוין שציונו הקב"ה לישב בסוכה זכר ליציאת מצרים, זכר לענני כבוד שהקיפם הקב"ה.

ואיתא בספרי (בהעלותך י'): וענן ה' עליהם יומם – שבעה עננים היו, **ארבעה** מארבע רוחות העולם, **ענן** למעלה **וענן** למטה, **וענן** אחד מלפניהם, הגבוה – מנמיכו, והנמוך – מגביהו (כלומר שמיישר את ההרים והעמקים), והורג את הנחשים והעקרבים, ומכבד ומרביץ לפנייהם (דהיינו, מנקה להם הדרכים), לכן נצטוונו לישב בסוכה שבעת ימים.

(חזון עובדיה - סוכות, עמ' צ"ה)

מבואר בזוהר הקדוש (אמור דף קג): שהוד קדושת שבעה אושפזין עליאין קדישין: אבות העולם, משה ואהרן, ויוסף ודוד, נמצאת בסוכה, לפיכך היושב בסוכה עליו לשבת בדרך ארץ, בכבוד ובהדר, ובפרט כי הסוכה גדולה קדושתה מאד, וכמו שאמר (סוכה ט.):

שחל שם שמים על עצי הסוכה, ולא ישוחחו בה בדברים בטלים אלא בדברי תורה, ולא ישחק שם בקוביא, ובמיוחד יש להזהר מאד **להתרחק ממידת הכעס וההקפדה בתוך הסוכה**, ולא ירים קולו על בני ביתו, וכל זה לכבוד האורחים רמי המעלה.

והמשתדל שלא לדבר בסוכה כי אם דברי תורה, ה' יתברך ישפיע עליו שפע קדושה וטהרה משבעה אושפזין עלאין קדישין, ולהצליח בכל דרכיו.

(חזון עובדיה סוכות עמ' קמ"ז)

ואנא עובדא ידענא, שהאתרוג שברכתי עליו בימי החג ויצאתי בו ידי חובת המצוה חילקהו בני ביתי לנשים חשוכי בנים, אחר שמונה שנים ושנים עשרה שנה מנישואיהם, ונתנו לכל אחת חתיכה מן האתרוג, ובאותה שנה נפקדו בבנים ובבנות לחיים טובים ולשלום, וזכות המצוה ראויה היא שתגן אלף המגן.

(חזון עובדיה - סוכות, עמ' ת"נ)

מה שאמרו: כל המועדות יהיו בטלים לעתיד לבוא – אין הכוונה ח"ו שיתבטלו לגמרי, אלא הכוונה על דרך חד בתרי בטיל (אחד בטל בשנים), או בטל בשישים.

כי עם היות שהאיסור נמצא שם במציאות אחר שהערכנו אותו עם הרוב, הוי כמי שאינו.

וכן מה שאמרו כל המועדים עתידים להבטל, הכוונה שלעתיד לבוא יהיו כל כך ניסים ונפלאות לישראל, עד שהניסים הגדולים הקדומים שהיו לישראל יהיו בטלים לעומת הניסים והנפלאות שיהיו לעתיד לבוא.

(מאור ישראל – טבעת המלך, עמ' שי"ב)

הנה ארבעת המינים הם סמל לאחדות עם ישראל, כי האתרוג שיש בו טעם וריח, הוא רמז לתלמיד חכם גומל חסדים טובים, לומד ומלמד תורה לאחרים,

וכמו שאמרו (סוכה מט.): ותורת חסד על לשונה, זה הלומד ומלמד תורה לאחרים, אשר עליו נאמר: פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם.

כפות תמרים - זה הלולב, שיש טעם בפירותיו ואין בו ריח, רמז לתלמיד חכם הלומד לעצמו בלבד, וחסר לו גמילות חסדים.

ההדס - יש בו ריח ואין בו טעם, והוא כנגד גומלי חסדים ומחזיקי תורה, אבל לא זוכה ללמוד תורה לעצמו.

העריבה - אין בה לא טעם ולא ריח, והיא כנגד עמי הארץ שאין בהם לא תורה ולא גמילות חסדים, ועליהם נאמר: ועניים מרודים תביא בית, שאין עני אלא בדעת (נדרים מא.).

אמר הקב"ה **יעשו כולם אגודה אחת** והם מכפרים אלו על אלו, ואם עשו כך – אני מתעלה, שנאמר (עמוס ט', ו'): הבונה בשמים מעלותיו ואגודתו על ארץ יסדה.

(מאור ישראל, דרושים עמ' ע"ו)